

Forskningsbaseret abstract til den Nordiske Folkesundhedskonference i 2017

Titel: Klasse, (egen-)Omsorg og Læring – kvalitet i sundhedsindsats for borgere med kronisk obstruktiv lungelidelse

Type af præsentation: Mundtlig præsentation

Forfattere: Ulla Pedersen (uped@ucsyd.dk), og Anette Schulz (ansc@ucsyd.dk) begge: Forskning og Udvikling, University College SYD

Stikordsliste: KOL, social ulighed, rehabilitering, sundhed

Baggrund

Cirka 430.000 danskere har kronisk obstruktiv lungelidelse (KOL), fulgt af store personlige sygdomskonsekvenser og betydelige samfundsøkonomiske omkostninger. Deltagelse i et systematisk, individuelt sammensat rehabiliteringsprogram medfører både forbedret livskvalitet og funktionsniveau hos KOL-patienter, ligesom der ses et mindre træk på sundhedsvæsenets ydelser hos patientgruppen efterfølgende.

Størst incidens af KOL findes blandt lavt uddannede, ligesom der ses en social gradient vedrørende rehabilitering, idet fravalg heraf hyppigere foretages af personer med lav socioøkonomisk status. Nærværende projekts formål er at tilvejebringe viden om, hvorledes kommunale KOL-rehabiliteringstilbud kan kvalificeres, så borgere med lav socioøkonomisk position får øget udbytte heraf.

Teoretisk ramme og metode

Projektet gennemføres som multicasesstudie inden for det fortolkende, hermeneutiske forskningsparadigme med tre cases (tre kommuner i Region Syddanmark). Først undersøges eksisterende kommunale KOL-rehabiliteringstilbud via dokumentanalyse og fokusgruppeinterviews med rehabiliteringsdeltagende KOL-patienter, dernæst afdækker individuelle interviews med lavt positionerede KOL-patienter selvvalgte årsager til manglende deltagelse. Der benyttes analytisk krydscasesyntese, hvor hver case behandles som en selvstændig analytisk enhed.

Hovedresultater og konklusioner

Der ses forskelligt design og vægtning af KOL-rehabiliteringens elementer i de tre cases, og tilbuddene synes ikke i væsentlig grad differentierede i forhold til deltagernes sociale forudsætninger. Undersøgelsens hovedresultater er under udarbejdelse og offentliggøres marts 2017, men der tegner sig kvalitetsudviklingsmuligheder på en række områder: Det sundhedspædagogiske approach, synlighed af rehabiliteringsmuligheder, tilbuddenes tilgængelighed, rehabiliteringens indhold og organisering, den relationelle kontakt til de sundhedsprofessionelle samt netværksinddragelse. Der ses tegn på behov for særligt differentierede tilgange hos de sundhedsprofessionelle for at inkludere lavt socioøkonomisk positionerede borgere i KOL-rehabiliteringen.

Betydning for videre forskning, policy eller praksis

Projektets resultater vil blive anvendt i strategisk og praktisk planlægning i de tre kommuner. Med den nationale satsning angående lungesygdomme ønskes ny viden om ulighed i tilbud og kvalitet af patientforløb, og nærværende pilotprojekt ønskes derfor udbygget med fortsat fokus på KOL-patientens muligheder, præferencer og valg.

Nøglereferencer

Dyhr, m.fl. (2013): *Vestegnsprojektet*. København: Region Hovedstaden.

Puhan, m.fl. (2009): Pulmonary rehabilitation following exacerbations of chronic obstructive pulmonary disease. *The Cochrane Database of Systematic Reviews*.

Johansen, m.fl. (2012): *Hvem deltager og hvem deltager ikke i patientuddannelse?* København: KORA.

Sundhedsstyrelsen (2015): *National klinisk retningslinje for rehabilitering af patienter med KOL*. København: Sundhedsstyrelsen.